

LÖYTÖ

2/2025

nWf NOSEWORK FINLAND ry

JUHLANUMERO: Nosework Suomessa 10 vuotta 2025

Nosework Suomessa 10 VUOTTA - JUHLANUMERO

Sisällys

klikkaa siirtyäksesi
juttuun!

Puheenjohtajalta

Nosework 10 vuotta

NWF ja nosework möllit

**Tuloksia kyselystä
harrastajille**

Nosework-muistoja

**Nose Work Finland ry:n
historiaa**

KUVA: PIIRTÄNYT JONA KUKKONEN

LISÄKSI

**20 Jäsenyhdistykset
21 Ilmoituksia**

KUVASSA MINNI.

LEHTI

Kannen kuva: Ulla Kettunen
Lehden taitto: Katariina Lipsanen

TOIMITUS

info@nwf.fi
Nose Work Finland ry
www.nwf.fi

KUVASSA USVA. KUVAAJA: NELLI SAARI

KUVA: MINNA PÖYTÄRI

KUVA: PIIRTÄNYT JONA KUKKONEN

PUHEENJOHTAJALTA

Tervehdys teille lajin harrastajat,

Kerron teille muutaman sanan siitä ajasta, minkä itse olen ollut mukana NWF ry:n toiminnassa. Liityin NWF ry:n (=yhdistys) jäseneksi 2019. Tuolloin meidän perheeseen tuli Uno-lagotto johdattamaan minut lajin pariin. Halusin koirani kanssa hajutestiin ja kokeisiin, niinpä liityin yhdistyksen jäseneksi. Hajutestin ehdimme käydä, mutta sitten puhalsivatkin jo muutosten tuulet koko lajissa.

Siirtymävaiheessa Kennelliitto-yhteistyöhön 2019-2020 vaikutti, että koko yhdistys etsi paikkaansa ja tarkoitustaan. Yhteistyö Kennelliittoon oli kankeaa ja tuolloin SKL perusti NW-työryhmä virallisten kokeiden hallinnointiin. Nosework-kokeiden siirryttyä SKL alaisuuteen jäseniä erosi runsaasti yhdistyksestä, koska päästäkseen kokeisiin ei enää tarvinnutkaan olla NWF jäsen.

Yhdistyksen hallituksessa oli paljon vaihtuvuutta 2019-2021, mutta yhdistyksen focus saatiin kuntoon, hallintoa saatiin parannettua ja vastuuta selkiytettyä lajiin omistautuneiden henkilöiden ansiosta. Yhdistyksen

oma julkaisu Löytö-lehti lanseerattiin ja ensimmäinen lehti julkaistiin 24.4.2021. Lajiliiton tarve oli ilmeinen ja lajiliiton ohjesääntö on pidetty ohjeena toiminnalle tuosta lähtien, jotta yhdistys pystyisi kypsymään lajiliiton arvoiseksi tai mahdollisesti auttamaan siinä jotakuta toista yhdistystä tai yhdistyksiä.

Itse lähdin mukaan yhdistyksen hallitukseen 2022. Sinä vuonna alettiin suunnata panoksia yhä enemmän NWF kouluttajien sähköiseen koulutusmateriaaliin ja luentotarjontaan jäsenistölle. Jäsenyhdistyksille päätettiin antaa jäsenetu, jolla sen omat jäsenet voivat osallistua jäsenhintaan etäluennoille. Vuonna 2023 valmistuivat vuosikymmenen ensimmäiset NWF kouluttajat. Yhdistyksen rooliksi alkoi vakiintua lajin tiedon jakaminen harrastajille koko Suomessa.

2024 validoitiin kokemuksen ja hakemuksen perusteella NWF valmentajia ja tänä vuonna kouluttajia.

2025 on yhdistyksen 10 v juhlatavuosi. Jäsenmäärä on alkanut

nousta uudelleen jäsenyhdistysten, NWF kouluttajien ja -valmentajien määrän kasvaessa.

Tuleviltä vuosilta odotan yhteistyön kehittämistä kaikkiin sidosryhmiin, jotta yhdessä voimme edistää tätä hienoa lajiamme. Haluaisin nähdä, että NWF ry on tulevaisuudessa yhdistys, johon lajia aloittavan kannattaa liittyä ensitöikseen, koska sieltä saa tietoa ja tukea lajin harrastamiselle monipuolisesti. Myös kouluttajien jatkokouluttaminen on mielestäni hyvin tärkeää, että saamme sitä kautta uusille harrastajille oikeaa tietoa lajista.

Olen aktiivinen nosework-harrastaja, -kouluttaja ja kokeissa kävijä, joten ehkä tapaamme kentällä lajin parissa. Minua voi tulla jututtamaan matalalla kynnyksellä, jos siltä tuntuu!

Yt. Jaana Seppälä

*Nose Work Finland ry:n
puheenjohtaja*

Nosework 10 vuotta

Teksti: Pekka Alamommo, Mari Laasanen ja Erkku Jussinheimo

Vuonna 2025 vietetään noseworkin juhlavuotta Suomessa – laji on ollut järjestäytyneenä harrastuksena maassamme jo kymmenen vuotta. Matka on ollut vaikuttava: pienestä esittelyluennosta on kasvanut valtakunnallinen harrastusmuoto, joka yhdistää tuhansia koiraharrastajia.

Laji on saapunut meille Ruotsista, jonne se on matkannut Yhdysvalloista. Tämän vuoksi haluamme jakaa Löytö-lehden lukijoille myös kansainvälistä tietoa lajista, ennen kuin syvennymme mitä nosework tarkoittaa meillä Suomessa.

Oppia Ruotsista haettu porukalla 2017.

Hajutestin suorittaneet:

eturivi vas. Riimu ja Erkku, Momo ja Kirsi,
takarivi vas. Kookos ja Miira sekä Sampo ja Marika. Kuva: Risto Suominen.

Kansainvälisiä näkökulmia noseworkista

Yhdysvallat – K9 Nose Workin syntypaikka

Nosework sai alkunsa vuonna 2008 Yhdysvalloissa nimellä K9 Nose Work. Laji kehitettiin alun perin rescuekoirien aktivointiin, mutta sen hyödyt havaittiin nopeasti laajemmin: nenätyöskentely paransi koirien hyvinvointia, itseluottamusta ja keskittymiskykyä.

Yhdysvalloissa laji on kehittynyt kilpailumuodoksi, jossa on tarkat säännöt ja koulutusohjelmat. Koirat koulutetaan tunnistamaan ja ilmaisemaan kolme kohdehajua: koivu, anis ja neilikka. Käytössä on eteeriset öljyt ja niiden tuoksu imeytettynä siirrännäiseen, ei siis puhdasta öljyä. Kokeet järjestetään etsintämuodoissa, laatikko-, sisä-, ulko- ja ajoneuvoetsinnöissä. (k9nosework.com/)

Kanada – vahva yhteys Yhdysvaltoihin

Kanadassa nosework on kehittynyt tiiviissä yhteistyössä Yhdysvaltojen NACSW:n (National Association of Canine Scent Work) kanssa. Monet kanadalaiset kouluttajat ja tuomarit ovat saaneet koulutuksensa Yhdysvalloissa ja laji noudattaa pitkälti samoja sääntöjä ja hajukäytäntöjä: koivu, anis ja neilikka ovat yleisimmät kohdehajut, lisäksi käytetään talvikkia, syppsiä ja mäntyä. Kaikki ovat eteerisiä öljyjä, joita käytetään tippana siirrännäisessä. (capdt.ca/learn-about-dog-sports/scent-detection-nosework/)

Kanadassa järjestetään virallisia kokeita ja koulutuksia ja nosework on suosittu erityisesti rescue- ja palveluskoirien aktivointimuotona. Laji on levinnyt myös harrastajapiireihin ja sen suosio kasvaa jatkuvasti.

Ruotsi – Suomen noseworkin esikuva

Ruotsiin lajin toivat innokkaat kouluttajat 2013 ja samalla Ruotsi oli ensimmäinen maa koko Euroopassa, jonne laji rantautui. Pian perustettiin Svenska Nose Work Klubben, joka toimii nykyään lajiliittona. (www.snwk.se/). Ruotsissa painotetaan koiran itsenäistä työskentelyä ja kouluttamisen palkitsemiseen perustuvia menetelmiä kuten lajin alkuperämaassakin. Ruotsissa käytetään samoja hydrolaatteja kuin Suomessa. Ruotsissa on 3. luokan jälkeen eliittiluokka. Mikäli haluaisit lähteä kokeisiin Ruotsiin, voit kysyä neuvoa Suomen tai Ruotsin Kennelliitosta.

Laji on vakiintunut nopeasti ja toimii esikuvana monille muille maille. Ruotsalaisten innokkuuden ja asiantuntemuksen vuoksi laji on saavuttanut Euroopassa jo useita maita tunnettujen lajin pioneerien jakaessa osaamistaan.

Norja – alkuperäinen lähestymistapa

Norjassa nosework on kehittynyt samankaltaisesti kuin Ruotsissa ja Suomessa vaikka erojakin löytyy. Laji on suosittu erityisesti arkojen tai reaktiivisten koirien kanssa, koska se tarjoaa yksilöllistä työskentelyä ilman häiriöitä. Norjalaiset kouluttajat painottavat koiran itsenäistä työskentelyä ja palkitsemiseen perustuvaa koulutusta.

Virallisia kokeita järjestetään ja lajilla on oma organisaationsa, joka kehittää sääntöjä ja koulutuskäytäntöjä. Norjassa on myös panostettu hajutyöskentelyn tieteelliseen puoleen ja hajujen käyttäytymistä tutkitaan aktiivisesti. Norjassa on haettu lajin alkuperäistä muotoa ja siellä onkin käytössä samat hajut kuin Yhdysvalloissa. www.nosework.no/

Tanska – erikoisuutena senioriluokka

Tanskassa laji on myös Kennelliitossa ja säännöt ovat pitkälti Ruotsin sääntöjen kaltaisia. Hajuihin käytetään eteerisiä öljyjä laventeli, eukalyptus ja anis ja niiden haju imeytetään siirrännäiseen kuten Yhdysvalloissa. Luokat ovat samat kuin Ruotsissa ja lisäksi epävirallinen senioriluokka yli 8 vuotiaille koirille. Säännöt ovat 2-luokan säännöt mutta kätköjen korkeus on vain 100 cm. www.dkk.dk/kurser-prover-og-traening/aktiviteter-med-din-hund/nosework

Saksa – kasvava harrastusmuoto

Vaikka Saksasta ei löydy yhtä vakiintunutta nosework-organisaatiota kuten Ruotsista tai Yhdysvalloista, laji on siellä kasvussa. Saksassa nenätyöskentelyä harjoitetaan osana koirien aktiivointia ja koulutusta, mutta viralliset kilpailut eivät ole yhtä laajasti järjestettyjä kuin meillä Pohjoismaissa. Saksalaisia onkin käynyt hakemassa ahkerasti oppia Ruotsista ja heillekin on kutsuttu lajin kokeneimpia kouluttajia Yhdysvalloista ja kamaan lajin osaamista.

Puola – kehittyvä harrastus

Myös Puolaan on haettu oppia ainakin Ruotsista, Yhdysvalloista ja Suomesta. Puolassa lajissa on alueellisia organisaatioita ja maan yhtenäinen koemuoto on vasta suunnitelmassa. thorworkingdogs.com/en/nose-work/

Italia – uusi nouseva harrastus

Nosework on saavuttanut myös Italian ja sinne on haettu osaamista ainakin niin Ruotsista kuin Yhdysvalloistakin. www.nosework.it/

Australia – koko maan yli levinnyt harrastus

Myös Australia on hakenut lajiin koulutusta ja osaamista Yhdysvalloista ja laji on kehittynyt koko maan kattavaksi nousevaksi lajiksi. acsw.com.au/

Japani – kasvava harrastusmuoto

Japanissa nosework on vielä suhteellisen uusi laji, mutta sen suosio on kasvussa. Myös Japaniin on haettu lajin oppia Ruotsista. Laji on levinnyt erityisesti kaupunkialueilla, joissa koirien aktivointi sisätiloissa on tärkeää. Japanilaiset kouluttajat ovat omaksuneet kansainvälisiä käytäntöjä, mutta myös kehittäneet omia versioita hajutyöskentelystä.

Japanissa painotetaan koiran hyvinvointia ja stressittömyyttä. Noseworkia käytetään myös terapiakoirien koulutuksessa ja vanhusten aktivoinnissa. Kokeita järjestetään, mutta virallinen kilpailutoiminta on vielä kehittymässä. (noseworksportsclub.jp/)

Suomalainen nosework

Kymmenen vuotta järjestäytynyttä noseworkia Suomessa on osoitus siitä, mitä intohimo, yhteisöllisyys ja määrätietoinen kehitystyö voivat saada aikaan. Laji on kasvanut esittelyluennosta valtakunnalliseksi harrastukseksi, joka yhdistää koirakoita yli rotu-, ikä- ja taitorajojen.

Ensiaskleet Suomessa

Suomen Eläinkoulutuskeskus Oy toi noseworkin Suomeen tammikuussa 2015 järjestämällään esittelyluennolla Luukin kartanolla Espoossa. Tapahtuma oli historiallinen: ensimmäistä kertaa suomalaiset koiraharrastajat pääsivät tutustumaan lajiin, joka oli jo saavuttanut suosiota Yhdysvalloissa ja Ruotsissa. Esittelyluennon jälkeen perustettiin Nose Work Finland ry (NWF), jonka alkuperäinen tarkoitus oli edistää lajin harrastamista ja yhdistää kouluttajia. Jäsenyys avattiin kuitenkin pian myös harrastajille, mikä osaltaan vauhditti lajin leviämistä Suomessa.

Säännöt, koulutus ja tuomaritoiminta

Alkuvaiheessa lajin säännöt käännettiin suoraan ruotsalaisesta versiosta. Ensimmäiset kouluttajat ja tuomarit koulutettiin yhteistyössä Svenska Nose Work Klubbenin kanssa. Vuonna 2016 järjestettiin Sipoon Martinkylässä viikonloppukoulutus, jossa käsiteltiin hajujen käyttäytymistä ja kokeiden järjestämistä. Tapahtumassa valmistuivat myös ensimmäiset suomalaiset koetoimitsijat, kun järjestettiin ensimmäinen testikoe ruotsalaisten päätuomari Adam Hübinetten vinkkien avulla.

KUVASSA OONA. KUVAAJA: PAULIINA KAKOMÄKI

Koetoiminnan käynnistyminen

Ensimmäiset NWF ry:n viralliset nosework-koeket pidettiin vuonna 2017 Rovaniemen Käytökoirat ry:n toimesta. Pian kokeita järjestettiin ympäri Suomea ja NWF alkoi tallentaa tuloksia systemaattisesti. Kokeiden määrän kasvaessa yhdistys perusti toimikuntaa – mm. koe-, koulutus-, tapahtuma- ja sääntötoimikunnan – hallinnoimaan lajin eri osa-alueita. Tieteellinen toimikunta järjesti yhdessä Itä-Suomen yliopiston kemian laitoksen kanssa tutkimuksen hydrolaattien käyttäytymisestä. Tällöin pohdittiin myös vakaammin käyttäytyvän ja stabiilimman koostumuksen omaavien hajujen käyttöönottoa, mutta kouluttajien tekemien kenttätutkimusten jälkeen tästä ajatuksesta luovuttiin. Katsottiin, että koirat pystyvät löytämään nämä hydrolaatit tarkoituksenmukaisella tavalla ja luotettavammin, kun saavat ensin lähtöhajun.

Eräs merkittävä ja aluksi hyvinkin rohkealta tuntunut sääntömuutos oli hajutestin poistaminen. Perusteellisten keskustelujen jälkeen todettiin, ettei testi mitannut riittävästi koiran valmiutta kokeisiin, vaan toimi lähinnä hajun tunnistamisen varmistuksena.

Nosework tänään

Vuodesta 2020 lähtien nosework on ollut virallinen koemuoto Suomen Kennelliitossa. Tähän aloite tuli Kennelliiton suunnalta ja NWF:n jäsenistö päätti vuosikokouksessa 16.3.2019, että yhdistys lähtee yhteistyöhön SKL:n kanssa ja avustaa lajin virallistamista. Koetoimintaa ja lajin sääntöjä hallinnoi SKL:n NW-työryhmässä. NWF ry toimii edelleen koko maan kattavana yhdistyksenä, joka tukee kouluttajia, järjestää luentoja ja kehittää koulutustoimintaa. Yhdistys ei toistaiseksi ole Kennelliiton jäsen, mutta toimii lajin osaamisen ylläpitäjänä ja kehittäjänä. Koska NWF ry on koko maan kattava yhdistys, ei liittyminen SKL:ään ole itsestään selvää.

Laji kaikille koirille, koko Suomessa

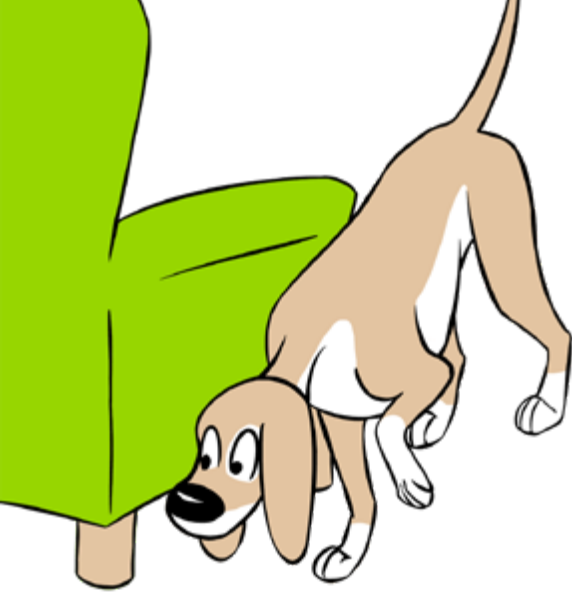
Nosework on laji, joka sopii kaikille koirille – rodusta, iästä tai taustoista riippumatta. Se tarjoaa koiralle lajityyppillistä tekemistä ja vahvistaa koiran itseluottamusta. Harrastusta voi toteuttaa kotona, lenkipolulla tai kilpailuissa – yksin tai ryhmässä. Tämä on myös NWF:n toiminnan punainen lanka, pitää huoli, että laji ei ole vain koemuoto, vaan muistetaan, että laji on erittäin hyvää aktivointia ja yhteistä tekemistä myös kotikoirille.

KUVASSA ROUTA. KUVAAJA: LISA WILMAN

KUVASSA SIMBA. KUVAAJA: PIRITA YLERMÄ

KUVA: PIIRTÄNYT JONA KUKKONEN

KUVASSA MOMO SEKÄ KIRSI JA RISTO SUOMINEN.

Harrastajien ääni – Noseworkin ilot ja oivallukset

Laji, joka vahvistaa suhdetta koiraan

Monet harrastajat kertovat, että nosework on syventänyt heidän suhdettaan koiraan. Koska ohjaaja ei tiedä hajun sijaintia, hänen on luotettava täysin koiran nenään ja ilmaisuun. Tämä luottamus rakentaa yhteistyötä ja vahvistaa koiran itseluottamusta. Laji voi auttaa omistajaa ymmärtämään paremmin koiransa käyttäytymistä ja kehittää myös perustason arkitaitoja.

Reaktiivisen koiran kanssa nosework on pelastus

Reaktiivisten tai helposti kiihtyvien koirien kanssa nosework tarjoaa rauhallisen ja keskittyneen tekemisen muodon. Laji ei vaadi kontaktia muihin koiriin ja etsintätilanteet voidaan järjestää yksilöllisesti.

Kilpailut tuovat tavoitteita – mutta tärkeintä on yhdessä tekeminen

Vaikka noseworkissa voi kilpailla, on hyvä muistaa, että tärkeintä on yhteinen tekeminen. Kilpailut tuovat tavoitteita ja motivaatiota, mutta eivät ole pakollinen osa harrastusta.

Onkin hyvä aina muistaa, että nosework-kokeessa kyse on kokeesta ja siinä tulisi keskittyä oman osaamisen ja oman kehittymisen mittaamiseen. Joskus kuulee, että vain luokkanousutulos on jonkin arvoinen. Jokainen koe on kuitenkin loistava harjoitus uudessa ympäristössä ja sellaisena tärkeä osa yhteistä oppimatkaa.

Erikseen pidetään myös kilpailuja kuten Suomen-, piirin- tai vaikkapa eri rotujen välisiä mestaruuskilpailuja. Vuonna 2025 pidettiin jo kolmannet Suomen mestaruuskilpailut, joihin tänäkin vuonna kokoontui ryhmä iloisia koirakoita, joilla oli todella pitkä kokemus lajista.

Luonnossa, hallissa, kotona – nosework on aina mukana

Noseworkia on helppo toteuttaa missä tahansa. Hajut voidaan piilottaa metsään, pihalle, sisätiloihin tai vaikka autoon. Tämä tekee noseworkista joustavan harrastuksen, joka sopii monenlaiseen elämäntilanteeseen.

Suunnitelmallisen treenaamisen sijaan voi hyvin tehdä lennosta treenejä kotona, mökillä tai vaikkapa lenkillä yllättämällä koira lenkin aikana järjestämällä pienen yllättäen alkavan hajutyökentelypähkinän. Koira rakastaa etsimistä ja on hienoa nähdä, kuinka hyvin koira tällaisista tilanteista johtuen voi.

Kouluttajien ja tuomareiden näkökulmia noseworkista

Noseworkissa ei ole oikeita – koira kertoo totuuden

Kouluttajat korostavat, että noseworkissa koiran itsenäinen työskentely on tärkeää. Ohjaajan ei pidä ohjata liikaa, vaan antaa koiralle tilaa käyttää nenäänsä. Parhaimmillaan koiran ohjaaminen on siis sen tukemista tässä tehtävässä.

Kun lajin säännöissä siirryttiin palkkaamiseen alueen ulkopuolelta, muutosta on näkynyt myös koulutuksissa. Alueen ulkopuolella palkitseminen näkyy myös vähän tehneillä koirakoilla. Kouluttajien onkin hyvä varmistaa, että ohjaajat ymmärtävät palkitsemisen periaatteet. Koira ei motivoidu etsimään hajun lähdettä, mikäli ei koe sitä palkitsevaksi. Siksi palkkio pitäisi tulla kätköltä suureksi osaksi ja vain satunnaisesti alueen ulkopuolelta. Sosiaalisen palkitsemisen opettelussa ohjaajia tukee kouluttaja, joka auttaa yksilöllisesti löytämään tai opettamaan palkitsemisen keinoja jokaiselle kokeisiin tähtäävälle koirakolle.

Kouluttajat sanovat, että noseworkissa ei voi huijata. Koira joko löytää hajun tai ei – ja ohjaajan tehtävä on oppia lukemaan koiran ilmaisua, jossa kouluttajan tulee ohjaaja tukea. Tämä, jos mikä tekee lajista rehellisen ja opettavan. Samoin kouluttajan vastuulla on suunnitella harjoitukset niin, että koirakot onnistuvat ja kehittyvät. Siksi kouluttajien tulee panostaa myös omaan oppimiseen.

Yksi lajin kehittäjistä Ron Gaunt sanoi “katso mitä koirasi kertoo sinulle”. Tämä viisaus pitää sisällään asian, että monipuoliset kätköt saattavat tuoda koiran tilanteeseen, jossa sen pitääkin keksiä uusi tapa ilmaista, kun totuttu ilmaisu ei ehkä onnistu. Tämä kannattaisi myös suoda koiralle, tietty luovuus on hyvä sallia koiralle erikoisia tilanteita varten. Samoin koiraa lukemalla koira kertoo, miten hajut liikkuvat ja tämä antaa ohjaajalle tietoa alueesta ja näin hän voi paremmin antaa koiralle ehdotuksia, mistä voisi vielä etsiä. Koiran työskentelyä ennen kätkön löytymistä kannattaa opetella lukemaan eikä vain odottaa ilmaisua. Jo hajupilven työstämisen tavasta voi ohjaaja tietää, että kätkö on lähellä. Nosework on mitä suuremmassa määrin tiimityötä ja siinä piilee lajin suurin kauneus. Tätä kauneutta voi kouluttaja jakaa niin kotiharrastajille kuin kokeisiin tähtäävillekin.

Tuomarointi vaatii tarkkuutta ja tilanetaajua

Tuomarit kertovat, että noseworkin tuomarointi ei ole pelkkää pisteiden jakamista. Se vaatii kykyä havainnoida ympäristöä, koiran työskentelyä, ohjaajan toimintaa ja koko etsintäaluetta. Tuomarit painottavat hajujen käyttäytymisen ymmärtämistä, hajutyöskentely on tiedettä ja taidetta. Hajut leviävät eri tavoin riippuen tilasta, ilmavirtauksista ja materiaaleista. Siksi kokeiden suunnittelu vaatii tarkkaa harkintaa.

KUVA: PIIRTÄNYT JONA KUKKONEN

Hyvin suunniteltu nosework-etsintäalue on sellainen, että koira voi siinä onnistua, mutta onnistuakseen sen tulee käyttää nenäänsä. Ohjaajan tehtävä on huolehtia siitä, että kertoo koiralleen etsintäalueen laajuuden sekä huolehtii koiran kattavasta etsinnästä alueen eri puolilla. Ohjaajan tehtävä on myös huolehtia, että tekeminen on molemmille osapuolille kivaa ja koiralle kannattavaa. Koira kun ei pisteistä tai luokkanousuista mitään tiedä!

Yhteistyön voimin kohti uusia hajuseikkailuja

Sekä kouluttajat että tuomarit ovat olleet mukana kehittämässä sääntöjä, koulutuskäytäntöjä ja koe-toimintaa. Jokainen koulutus, koe tai keskustelua sisältävä harjoitustapahtuma ohjaa lajia eteenpäin. Heidän panoksensa on ollut ratkaiseva lajin vakiinnuttamisessa Suomessa.

Kiitämme kaikkia harrastajia, kouluttajia, tuomareita ja taustavaikuttajia, jotka ovat olleet mukana rakentamassa noseworkin tarinaa Suomessa. Jokainen etsintä, jokainen ilmaisu ja jokainen yhteinen hetki on osa tätä matkaa.

Toivotamme lajille valoisaa tulevaisuutta, harrastajille innostavia treenihetkiä ja koko yhteisölle avointa, rakentavaa yhteistyötä. Hajujen maailma on täynnä mahdollisuuksia – jatketaan yhdessä kohti uusia oivalluksia ja onnistumisia.

Hyvää juhluvuotta, nosework-väki!

*Pekka Alamommo, nosework ylituomari
Mari Laasanen, nosework ylituomari
Erkku Jussinheimo, kouluttaja ja nosework aktiivi*

NWF ja nosework möllit

NWF haluaa antaa inspiraatiota ja neuvoja möllien eli epävirallisten kokeiden järjestämiseen. Möllicup on koko vuoden kestävä tapahtuma, joka koostuu x määrästä osakilpailuja eli möllejä. Harastuksen alkuvaiheessa olevat tai edistyneemmätkin koirakot pääsevät ottamaan tuntumaa ”koejännitykseen” möllicupissa. Ja myös he, jotka eivät pääse virallisiin kokeisiin pääsevät osallistumaan ja kokemaan yhteisöllisyyttä, sekä keräämään pisteitä. Kesänose on kehitetty vuosittaiseksi NWF:n tapahtumaksi, josta myös saa pisteitä Möllicuppiin. Möllicupissa voi kerätä pisteitä Taito-sarjassa, jossa etsinnät tehdään punaisena koirakona kokeenomaisesti ja pisteet lasketaan ku-

ten kokeissa. Ilo-sarjassa kisaavat siniset ja vihreät koirakot, jotka voivat saada pisteitä myös vaikka ilosta, tyylistä tai mahtavasta yhteistyöstä! Molempien järjestämisestä on lisätietoa sivuillamme www.nwf.fi/mollicup/

NINA PETÄSNORO:

Ehdottomasti tarvitaan epävirallisia tapahtumia, niissä voi käydä harjoittelemassa tulevia kokeitakin varten. Kaikki eivät voi osallistua kokeisiin, joten epäviralliset ovat silloinkin todella tarpeellisia.

Kesänose

Kesänose-tapahtuma on muodostunut NWF:lle joka kesäiseksi traditioksi vuodesta 2022. Halusimme järjestää Unikeonpäivän tienoilla 2 päiväisen tapahtuman, jossa olisi sekä virallisia että epävirallisia kokeita. Niinkuin aina Nose Work Finland ry:n toiminnassa haluamme pitää myös kotiharrastajat mielessä ja Kesänosessa ideana on, että möllikoirakot pääsevät samoille alueille alueille virallisten kokeiden jälkeen mahdollisuuksien mukaan.

Vuonna 2022 kehitimme myös luokat eritasoisille möllikoirakoille. Näin pääsevät niin kokeenomaisesti tekevät kuin vähemmän tehneet mukaan. Katsomme, että kun kaikentasoiset koirakot pääsevät tekemään etsintöjä virallisten kokeiden alueille, se voi vähentää jännitystä kokeisiin menosta. Ohjaajat huomaavat, että koealueet eivät välttämättä ole mitään mahdotonta suorittaa eivätkä välttämättä eroa huolella tehdyistä treenausalueista mitenkään. Kokeiden jälkeen alueella on myös runsaasti häiriöitä, monien, jopa muutaman kymmenen koirakon hajut ja tällaisille alueille ei aina ole mahdollista päästä treenaamaan. Järjestäjän puolesta virallisen kokeen jälkeen on monesti mahdollista ottaa mukaan päivään myös möllikoirakot ”samalla vaivalla” mutta möllikoe-talkoolaisilla ja antaa mahdollisuus hyviin hetkiin myös heille, jotka eivät voi tai halua mennä virallisiin kokeisiin.

Kategoriat möllikoirakoille ovat

Punaiset koirakot - tekevät kokeenomaisesti. Heiltä otetaan aikaa ja tehdään etsinnät kuten kokeissa, josta monesti tulee hiukan paineita ohjaajalle. Palkkauksesta voidaan sopia palkataanko kaikki koirat alueen ulkopuolella vai voiko esimerkiksi mahdollisten hankalien kätköjen kohdalla palkita kätköltä (siihen koskematta).

Siniset koirakot - tekevät hiukan helpotetusti. Monesti kyseessä ovat jo aika valmiit koirakot, joiden ohjaajat toivovat pientä helpotusta. Tämä voi olla esimerkiksi ensimmäisen

kätkön kohdalla varmistus tuomarilta, että koira on kätköllä. Tuomari voi esimerkiksi ohjaajan niin halutessa naksauttaa tai muuten ilmaista että koira on löytänyt. Monesti, kun ensimmäisen kätkön jännitys poistuu, ovat koirakot suoriutuneet seuraavista hienosti. Ajanotosta voidaan myös sopia, että esim. "30 sekuntia jäljellä" ilmoitusta ei sanota, vaan annetaan hiukan enemmän aikaa (toki ei määrättömästi. Jos koirakko kohtaa vaikeuksia, heitä voidaan auttaa sopivalla tavalla). Joskus on myös käynyt (niin kuin meille kaikille), että ohjaaja onkin epävarma ja sanoo "Löytö! Ei kun..." ja tällaisista annetaan koirakon edelleen jatkaa ja päättää onnistumiseen. Tavoite sinisillä koirakoilla on, että pääsevät kokeenomaisille alueille treenaamaan ja saavat itseluottamusta osallistua kokeisiin niin halutessaan, sekä vinkkejä mitä kannattaa vielä harjoitella. Sinisen koirakon on hyvä antaa palkita kätköltä tai halutessaan myös palkata alueen ulkopuolella, mikäli koiran koulutustaso sopii siihen.

Vihreät koirakot - tekevät harjoituksena. Koirakosta riippuen aluetta voidaan pienentää tai lähettää koira niin, että koira kohtaa hajun helposti ja saa onnistumisen. Ohjaaja voi myös tarvita itseluottamusta ja neuvoja koiran ohjaamiseen, palkkaamiseen tai koiran työskentelyn lukemiseen. Vihreän koirakon tavoitteena on saada varmistusta tekemiseen ja intoa treenata lisää omaa tavoitetta kohti. Vihreän koirakon on hyvä edelleen palkita kätköltä, jotta varmistetaan kasvava motivaatio kätkön löytämiseen.

Juhlavuoden Kesänosen kokemuksia

Saimme ilon koota Kesänosen vuonna 2025 10 eri paikkakunnalle! Nosen iloa pääsivät kokeilemaan vähän tehneet kuin paljonkin harjoitelleet ja rotukirjo oli lajille tyypillisesti todella laaja. Teetimme osallistujille juhlavuoden nauhat, jotka saivat kiitosta. Tunnelma oli iloinen ja lämmin, kuten nosessa yleisesti on.

Möllicup

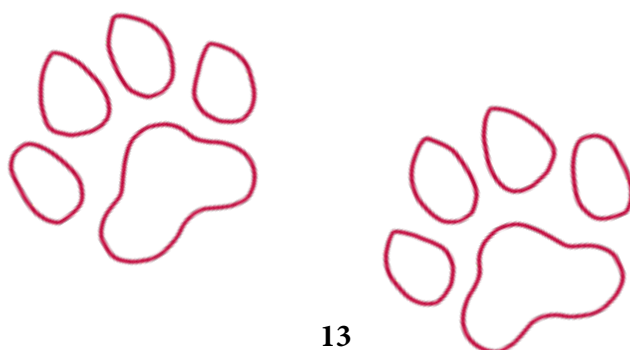
NWF kannustaa jäseniään järjestämään paikallisesti ympäri Suomen epävirallisia kokeita eli möllikokeita. Epäviralliset möllit ovat hyvä tilaisuus testata koirakon osaamista uusissa tilanteissa treenimielessä tai kokeenomaisesti.

Vuoden lopuksi palkitaan luokkien parhaat

NWF palkitsee vuoden 2025 lopuksi osakilpailuissa eniten pisteitä keränneet molemmissa sarjoissa sekä kolmas erityisperustein. NWF Möllicup on siis kiva tilaisuus kaikenlaisille koirille kerätä pisteitä ja kisata voitosta! Möllicupin tuloksia voi seurata Facebook-sivulta.

KESÄNOSE 2025 VOITTAJIA IISALMESSA. KUVAAJA: MINNA PALOKANGAS

Tuloksia kyselystä harrastajille

KUVASSA ULPU. KUVAAJA: SALLA KOSUNEN

KUVASSA BEN. KUVAAJA: LAURA HANNI

KUVASSA OLLI. KUVAAJA: VIRPI KANSANOJA

KUVASSA USVA. KUVAAJA: NELLI SAARI

Tuloksia kyselystä, jossa selvitettiin miten lajin alkukoulutus on aloitettu vuosien saatossa. Kysymyksiä oli erikseen harrastajille ja kouluttajille.

Vastaajia oli

harrastaja 79%

harrastava
kouluttaja 18%

kouluttaja 3%

Kysyttiin miten harrastajat olivat aloittaneet noseworkin:

68%

“yhden purkin haistelulla,
purkissa oli etsittävä haju”

28% “vahvistamalla ensin etsimisen taitoja
tehden namin etsintää erilaisissa ympä-
ristöissä, ja vasta sen jälkeen aloitettiin
hajun ja/tai ilmaisun opettelulla”

19% “purkkiradalla, jossa oli muutama purk-
ki ja yhdessä haju”

12% “pairing-menetelmällä, jolloin koira
haisteli etsittävää hajua samalla kun söi
ruokaa.”

Muut vaihtoehdot saivat yksittäisiä
vastauksia

**Myös ilmaisun koulutta-
misesta kysyttiin.**

Suosituimmat tavat vastaajien
keskuudessa olivat:

35% “Kun koira oli oppinut haistamaan ha-
jua purkissa, lähdettiin vahvistamaan
sen tarjoamaa käytöstä”

26% “Ilmaisukäytös opetettiin erikseen ja
sitten yhdistettiin hajun haistamiseen”

24% “Varsinaisesti ei ilmaisukäytöstä ope-
tettu, lähdettiin vain vahvistamaan sitä
mitä koira hajun löytäessään teki”

Muut vaihtoehdot saivat vain muutamia
vastauksia

Ilmaisusta löytyy selkeitä suosikkeja ja ylei-
simmäksi valikoitui tapa, joka voi olla no-
pein ja helpoin tie, mutta aika tasan ovat
kaksi seuraavaakin vaihtoehtoa.

**Kouluttajilta
kysyttiin samaa:**

89% 67%
28%

■ “kädessä purkin haistelulla”

■ “purkkiradalla”

■ “paring-menetelmällä”

Muut vaihtoehdot saivat yksittäisiä vastauksia

Yleisin tapa vaikuttaa olevan aloittaa purkin
haistelulla. Purkkirata ja paring-menetelmä
ovat selkeästi seuraavina.

Mitä näistä voisimme päätellä?

Tiedämme, että koirat ovat erilaisia keskenään
ja oppivat eri tavoin ja vastaukset tukevat tätä.
Kaikille koirakoille eivät purkki-menetelmät
sovi ja siksi kouluttajan on hyvä hallita muita-

kin keinoja. NWF kouluttajat hallitsevat mo-
nipuolisia ja luovia keinoja opettaa koirakoita
noseworkissa.

Muistoja

Pieni muisto tuomarikoulutus-päivästä vuodelta 2016:

Osallistuimme Luka-käppänän kanssa nose work- tuomarikoulutukseen demokoirakkona. Olin innoissani ja hyvin otettu että juuri me pääsimme osallistumaan tapahtumaan. Jännittyneenä ajelimme paikalle, tai siis mua jännitti. 😊 Onneksi muutama tuttu oli myös mukana. Päivä oli koea ja odottelua autoilla oli runsaasti. Silloin mietittiin, että onkohan tämä jatkossakin näin. 😊 Koe, KEK, lähti liikkeelle ja saimme arvotut lähtönumerot. Muistaakseni meidän numero oli alkupäässä, ehkä kolmonen. Koe eteni melko hitaasti koska tuomareiden tietysti piti koirakoiden jälkeen miettiä arviointiperusteita. Alueista on jäänyt käppänä-näkökulmasta mieleen suuret laatikot.

Ajoneuvoilla Patrik-tuomari antoi vinkin ettei Lukaa tarvitse ohjata niin paljon kun tein. 🙌 Pätevä vinkki edelleen, vaikka koira on vaihtunut. Päivä oli jännittävä ja pitkä, se oli myös antoisa ja loi kuvaa siitä, mitä nose work koemuotona voisi olla. Silloin en vielä ihan sitä ihan ymmärtänyt, mutta laji on vienyt mukanaan kokeisiin saakka Lukan pojan Einarin kanssa. Kokeessa oli koko ajan rento tunnelma, vaikka tilanne oli kaikille uusi, yhdessä siinä ihmeteltiin ystävällisten tuomarien ja kanssakisaajien kanssa. Ihan niin kuin nykyäänkin. Löytöjä tehtiin, päivä meni ihan nappiin ja onnistumisen merkiksi saatiin pipo ja Kokkaa Koiralle -kirja. Ps. Piposta muotoutui tuubihuivi, joka on kyllä käytössä.

Aija ja Luka

Tuomarimuistoja

Pekka Alamommo

Olin Siilinjärvellä, Kasurilan hiihtokeskuksessa tuomaroimassa 1. ja 2. luokan kokeita.

1. luokassa hiihtokeskuksen lipunmyyntitoimistossa eräs 2. luokan koirakko löysi sisäetsinnän molemmat kätököt ja heti vahvistettuani toisenkin löydön oikeaksi tapahtui hauskoja.

Luokkanousutuloksen vahvistuttua ohjaajan riemulla ei ollut rajaa ja ahtaassa käytävässä hän tarttuikin minua rinnuksiin ja onnesta soikeana ravisti niin voimakkaasti, että tällainen +100 kiloinen jantterikin heilui kuin pikku Pekka.

Ravistusta tehosti pitkä karjunta, jossa ääntä ei todellakaan säästely.

Hetken ravistuksessa kuunneltuani tartuin minäkin tätä ohjaajaa rinnuksista ja häntä kevyemmin ravistellen huusin kovaa, että **“ONNEA!”**.

Vasta tuolloin hän huomasi riepottelevansa kokeen ylituomaria. Repesimme molemmat nauramaan ja yhtä kokemusta rikkaampina lähdimme naureskellen pois etsintäalueelta.

KUVASSA SULO. KUVAAJA: MIIA YLILUOMA

KUVASSA RIKA. KUVAAJA: MIRJA KASPIRANTA

KUVASSA OONA. KUVAAJA: PAULIINA KAKOMÄKI

Suomisten perheen muistoja

KUVASSA MOMO SHOWHAU CENTERILLÄ 2017

Kirsi, Momo ja minä olemme olleet nosettelussa mukana siitä alkaen, kun laji rantautui Suomeen. Kirsi on ollut NWF:n jäsen alusta asti ja olemme molemmat olleet hallitus- ja toimikuntatyöskentelyssä mukana. Kirsi aloitti harrastuksen cavalier Mocan kanssa ja beagle Momo on myös harrastanut pitkään. Momo sai Suomen ensimmäisen Nosework-mestaruuden vuonna 2023. Se on tähän mennessä hienoin muistomme. Momo siirtyi Suomen mestaruuden jälkeen viettämään eläkepäiviä. Nykyään nosottelu jatkuu Bamse-koiran kanssa. Kuvia on vuosien kuluessa kertynyt suuria määriä. Liitteenä on vain muutama kuva vuosien varrelta ja muutama muu Löytö-lehden muilla sivuilla.

Terveisin. Kirsi ja Risto Suominen sekä Momo ja Bamse

KUVASSA BAMSE. KUVAAJA: RISTO SUOMINEN

NOSEWORK-LEIRILLÄ HÅVERUD/RUOTSI, KESÄKUU 2017.
LEIRIN KOULUTTAJINA RON GAUNT JA FRED HELPERS.

NOSE WORK FINLAND RY:N HISTORIAA

Teksti ja kuvat: Eila Vuorenranta

Noseworkin esittelytilaisuuteen 2.1.2015 Eläinkoulutuskeskus Oy oli kutsunut hajutyöskentelyn aktiivikouluttajia ja -yrittäjiä. Lajista kiinnostuneita oli saapunut paikalle useita kymmeniä. Tilaisuuden päätteeksi päätettiin perustaa Nose Work Finland ry ja sille läsnäolijoista valittiin hallitus.

Perustettu hallitus kokoontui 31.1.2015. Uuden yhdistyksen hallitusta työllisti ensimmäisen toimintavuoden aikana yhdistyksen sääntöjen laatiminen ja perustamisasiakirjojen toimittaminen Patentti- ja rekisterihallitukseen. Lisäksi oli käsiteltävä Ruotsissa käytössä olevien hajutesti- ja nosework-koesäännöt, jotka yksityishenkilö oli jo valmiiksi suomentanut. Nettisivut piti perustaa, suunnitella logo ja järjestää hajuhydrolaattien hankinta ja myyminen. Oli suunniteltava myös kouluttajien ja tuomareiden koulutus ja laadittava hajutestien sekä kokeiden järjestämisohjeet.

Lajitietoisuuden lisäämiseksi NWF ry oli mukana Hau-Hau Championin "Eläköön koirat!" -tapahtumassa, joka järjestettiin Helsingin Olympiastadionilla elokuussa 2015. Yhdistyksellä oli siellä infopiste ja muutama koirakko pääsi esittelemään yleisölle lajia tapahtumalavalla. Laji herätti runsaasti kiinnostusta kävijöissä. Myöhemmin vuosina lajia esiteltiin Helsingin Messukeskuksessa kennelliiton järjestämissä näyttelyissä.

Ensimmäinen kouluttajakoulutus pidettiin 13.9.2015 Ylöjärvellä. Virallisten hajutestien pitäminen alkoi keväällä 2016. Tuomarikoulutuksen, 12. – 13.3.2016, jälkeen käynnistettiin koetoiminta kolmella pilottikokeella.

Nose Work Finland ry:n toiminnan aikana lukemattomat ihmiset ovat antaneet vapaaehtoisen ja korvauksettoman panoksensa yhdistyksen hyödyksi. He ovat työskennelleet hallituksessa, toimikunnissa ja projekteissa. Työtä on tehty oman jaksamisen, elämäntilanteen ja käytettävissä olevan ajan salliessa. Kymmeneen vuoteen on mahtunut niin onnistumisia kuin vastoinkäymisiä, joista on otettu opiksi ja pyritty kehittymään. Tukea ja apua on saatu tarvittaessa ruotsalaisilta lajin asiantuntijoilta.

Parhaat muistoni kymmenen vuoden ajalta liittyvät tapaamiini noseworkille omistautuneisiin ihmisiin ja tietysti lajin tähtiin eli koiriin.

Eila Vuorenranta

KUVASSA TAIGA.

KUVASSA LUNA.

KUVASSA DIIVA.

NWF ry:n jäsenyhdistykset

Nose Work Finland ry:n säännöt mahdollistavat myös yhdistysten liittymisen jäseneksi.

KUVASSA ROUTA. KUVAAJA: LISA WILMAN

Jäsenyhdistyksen edut

- Jäsenyhdistyksen jäsenet saavat samat edut kuin NWF henkilöjäsenet, lukuun ottamatta edustamista yleiskokouksessa ja suljettua Facebook-ryhmää.
- Voi järjestää omalla toimialueellaan NWF Kouluttaja koulutuksia.
- On oikeutettu anomaan harkinnanvaraista avustusta tapahtumatoimintansa tueksi.
- On mahdollista saada jäsenyhdistyksen tapahtumia näkyviin yhdistyksen tapahtumakalenteriin (myös jäsenlehdessä mainostaminen on mahdollista samoin ehdoin kuin henkilöjäsenille).

Ks. jäsenyhdistyksen jäsenyyden hakemisen ohjeet

www.nwf.fi/jasenet/jasenyhdistykset/

NWF jäsenyhdistys -lista

- Agility ax - Ahvenmaa www.agility.ax
- Lohjan Kirsut ry - Lohjan seutu www.lohjanKirsut.fi
- Pudasjärven nosettajat ry - Pudasjärven seutu www.facebook.com/pudasjarvennosettajatry
- Oulaisten kennelkerho ry - Oulaisten seutu www.oulaistenkennelkerho.fi
- Jokilaaksojen nosework-harrastajat Jonos ry - Lesti-, Kala- ja Pyhäjokilaaksojen seutu jonos.yhdistysavain.fi
- Järvi-Suomen nosettajat ry Keski-Suomi www.facebook.com/profile.php?id=61575728773201
- Hyvinkään seudun kennelkerho - pk-seutu www.hskk.fi
- Cockeriharrastajat ry - pk-seutu cockeriharrastajat.yhdistysavain.fi
- Satakunnan Nosework - SaNose ry Satakunta sanose.yhdistysavain.fi
- Sawon Wainu ry - Savon alue www.facebook.com/SawonWainuRy
- Hämeen koiraharrastajat ry www.hameenkoiraharrastajatry.com

ILMOITUKSIA

Kiinnostaisiko tulle jäseneksi koko Suomen harrastajien yhdistykseen? Liity jäseneksi nwf.fi

KUVASSA KENTA. KUVAAJA: PÄIVIKKI LOPONEN

Harrastaja!

Etsitkö osaavaa kouluttajaa? Tarkista listamme sivuiltamme, joilla on NWF kouluttajia ympäri Suomen

www.nwf.fi/koulutustoiminta/nwf-kouluttajat/

KUVASSA MOMO, KUVAAJA: RISTO SUOMINEN

Hei kouluttaja!

Etsitkö väylää oppia lisää, saada pätevyyden tai validoitua noseworkin osaajaksi kokemuksen ja koulutuksen perusteella? Saat tietoa NWF:n koulutuspolusta sivuiltamme

www.nwf.fi/koulutustoiminta/

KUVASSA TATSU. KUVAAJA: LAURA KÄRHÄ

